

BS/3/2011

**WYJAZDY WYPOCZYNKOWE
POLAKÓW W 2010 ROKU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

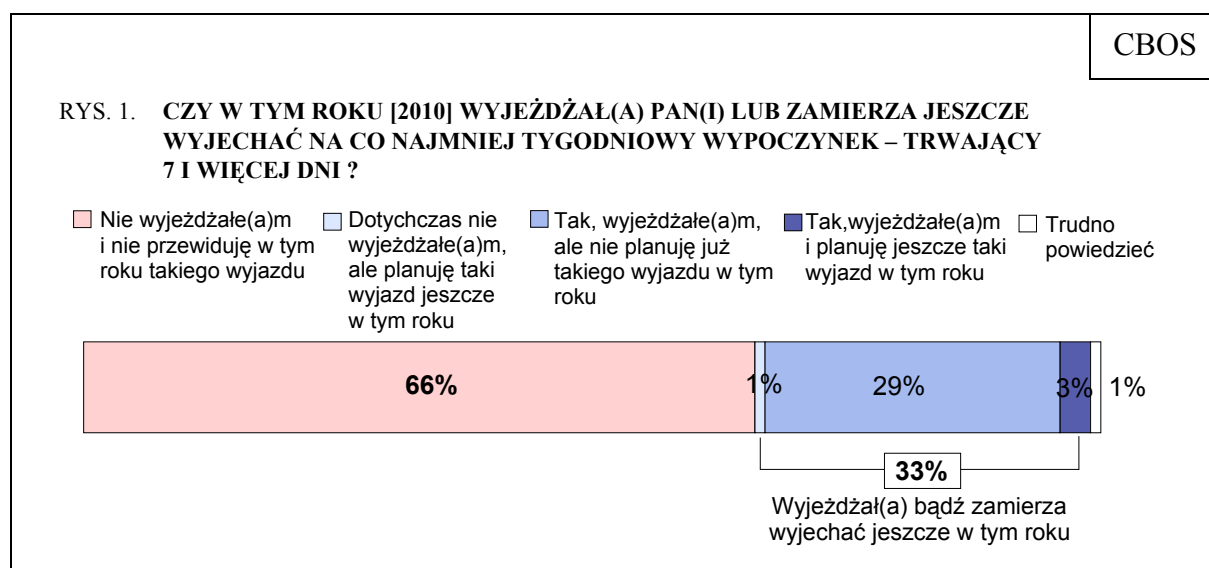
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od początku lat dziewięćdziesiątych systematycznie monitorujemy wyjazdy dorosłych Polaków na wypoczynek poza miejsce zamieszkania. W latach 1992 – 2002 przedmiotem naszego zainteresowania były tylko wyjazdy dłuższe, co najmniej siedmiodniowe, związane zazwyczaj z dorocznym urlopem lub wakacjami. Od roku 2003 badaniem objęto także drugi typ wyjazdów – wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni, związane najczęściej z weekendami.

Badania tego typu przeprowadzane były zazwyczaj po zakończeniu głównego sezonu wakacyjno-urlopowego (w latach 1992 – 2001 we wrześniu, w roku 2002 w październiku, a w latach 2003 – 2009 – w listopadzie. W roku 2010 po raz pierwszy sondaż na ten temat zrealizowaliśmy w grudniu¹ i mimo że do końca roku pozostały tylko trzy tygodnie, zadaliśmy to samo pytanie o wyjazdy, jakie miały już miejsce oraz o plany wypoczynkowe do końca roku.

WYJAZDY WYPOCZYNKOWE TRWAJĄCE CO NAJMNIEJ SIEDEM DNI

Na dłuższy, co najmniej siedmiodniowy wypoczynek wyjechał lub zamierzał wyjechać do końca 2010 roku co trzeci dorosły Polak.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia (247)” przeprowadzono w dniach od 7 do 14 grudnia 2010 roku na liczącej 879 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W ciągu ostatnich czterech lat proporcja osób wyjeżdżających i niewyjeżdżających utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Natomiast w dłuższej perspektywie, ostatniego dwudziestolecia, można mówić o bardzo powolnym zwiększaniu się odsetka Polaków wypoczywających poza miejscem stałego zamieszkania.

Tabela 1

Czy w tym roku wyjeżdżał Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek – trwający 7 i więcej dni?*	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	'92	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
	w procentach																	
Tak	18	20	22	25	27	24	26	24	22	25	22	23	21	23	27	29	34	32
Nie, ale przewiduję jeszcze wyjazd w tym roku	3	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	2	1	1	2	1	1	1
Nie i nie przewiduję	79	78	76	73	71	73	71	72	75	74	77	75	78	76	71	69	65	66

* W latach 1992 – 2002 pełny tekst pytania brzmiał: „ Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na **co najmniej tygodniowy wypoczynek ?**”, w latach 2003 – 2009: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na **co najmniej tygodniowy wypoczynek?**”

Korzystanie z wyjazdów na doroczny wypoczynek silnie wiąże się z takimi wyznacznikami statusu społecznego jak wykształcenie, sytuacja materialna i pozycja zawodowa. Wśród osób z wyższym wykształceniem proporcja tych, którzy w roku 2010 wyjechali na wypoczynek i tych, którzy pozostali w domu, jest niemal dokładnie odwrotna niż w całej populacji (wyjechało 64% badanych, nie wyjechało 35%). Poza miejscem zamieszkania wypoczywało też blisko trzy czwarte (72%) kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, a także 60% techników i osób należących do średniego personelu kierowniczego. Z drugiej zaś strony z dłuższego wypoczynku poza domem skorzystało tylko 21% rencistów, 18% robotników niewykwalifikowanych i 17% emerytów. Ale już wśród robotników wykwalifikowanych wyjechało na urlop 34%, a pracowników usług – 33%.

Z dłuższych wyjazdów urlopowych korzystają przede wszystkim mieszkańcy dużych aglomeracji. Z miast liczących ponad pół miliona mieszkańców, w roku 2010 wyjechała na wypoczynek większość (60%), podczas gdy z najmniejszych, liczących mniej niż 20 tysięcy mieszkańców, o połowę mniej (31%).

Odrębny problem stanowi wypoczynek poza miejscem zamieszkania mieszkańców wsi, a szczególnie rolników – którzy jak wiadomo – związani są z wymagającym stałego dozoru gospodarstwem. Badania nasze pokazują, że w 2010 roku na wypoczynkowy wyjazd pozwolił sobie mniej niż co piąty mieszkaniec wsi (18%), zaś tylko co dwudziesty (6%) rolnik. Wypoczynek rolników wymagałby osobnego badania.

Trzeba jeszcze dodać, że na wypoczynek wyjeżdżają częściej osoby młode niż starsze. Jednak nie sam wiek jest tu czynnikiem decydującym. Wprawdzie wśród najmłodszych respondentów nieco więcej deklaruje, że pozostało w domu (53%) niż wyjechało na wypoczynek (47%), to równocześnie wśród uczniów i studentów proporcje te kształtowały się odwrotnie (42% wobec 58%). Więcej szczegółowych danych zawiera tabela aneksowa.

Badanych, którzy nie wyjechali w 2010 roku na dłuższy wypoczynek zapytano o przyczyny takiego stanu rzeczy. Najczęściej, bo wymieniany przez dwie trzecie respondentów (66%), był to brak pieniędzy. Rzadziej tłumaczono to brakiem czasu (38%) oraz obowiązkami domowymi (32%). Co czwartemu (26%) z tej grupy badanych wyjazd uniemożliwiał wiek lub stan zdrowia, a także obowiązki zawodowe (23%) i konieczność dorabiania (8% wskazało na dodatkową pracę zawodową, a 20% po prostu na „konieczność zarabiania pieniędzy”). Tylko co piąty (19%) z tej grupy stwierdził, że nie wyjechał, ponieważ nie odczuwał takiej potrzeby.

Tabela 2

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) i nie wyjedzie już w tym roku na co najmniej tygodniowy wypoczynek? Czy dlatego, że:	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek – według terminów badań							
	XI '03 N=838	XI '04 N=740	XI '05 N=801	XI '06 N=741	XI '07 N=617	XI '08 N=725	XI '09 N=669	XII '10 N=581
	w procentach							
– nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	83	82	77	80	74	75	66	66
– nie ma Pan(i) czasu	27	31	33	31	36	37	40	38
– nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	21	23	17	18	22	24	23	26
– nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	11	10	11	11	10	13	12	13
– ma Pan(i) obowiązki domowe	29	36	32	30	31	28	32	32
– ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	17	16	18	16	19	17	19	23
– musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	13	10	10	6	9	9	11	8
– musi Pan(i) zarobić pieniądze	27	26	28	21	31	26	25	20
– nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	17	20	19	15	18	17	21	19
– wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	45	54	48	40	40	41	39	49

Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani wymieniali więcej niż jedną przyczynę

Choć brak pieniędzy to najczęściej wymieniana i uważana za najważniejszą przyczyną rezygnacji z wyjazdów urlopowych, to jednak w ciągu ostatnich siedmiu lat obserwujemy systematyczny spadek odsetka respondentów wskazujących na brak pieniędzy jako najważniejszą przyczynę rezygnacji z urlopu poza miejscem zamieszkania. Nieco częściej natomiast wymieniany jest obecnie wiek lub stan zdrowia. Warto podkreślić, że w ciągu ostatnich lat nie uległ wprawdzie zmianie odsetek badanych deklarujących, że nie odczuwają potrzeby wyjazdu, to jednak dość znacznie wzrósł odsetek podających, że wypoczywają w miejscu zamieszkania, co jest de facto jednoznaczne z brakiem potrzeby wyjazdu.

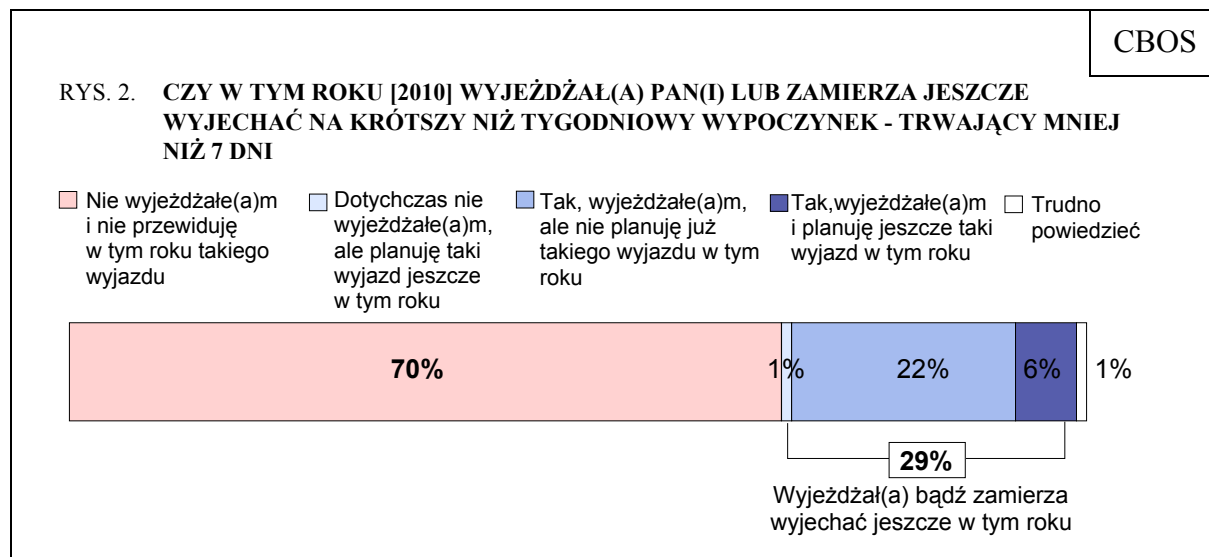
Tabela 3

Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek - według terminów badań							
	'03 N=838	'04 N=740	'05 N=801	'06 N=741	'07 N=617	'08 N=725	'09 N=669	'10 N=581
	w procentach							
– nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	69	66	64	61	58	61	50	42
– nie ma Pan(i) czasu	7	6	9	9	11	10	11	9
– nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	9	10	6	11	10	10	11	16
– nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	1	2	1	1	2	1	1	2
– ma Pan(i) obowiązki domowe	3	5	5	7	7	4	8	8
– ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	4	3	3	2	4	4	5	5
– musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	1	0	1	0	1	1	2	2
– musi Pan(i) zarobić pieniądze	1	1	3	1	1	2	2	2
– nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	3	3	4	3	3	3	5	4
– wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	2	3	4	4	2	4	5	9

Badani najlepiej sytuowani, zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej, jeśli nie wyjeżdżają na wypoczynek, to za najważniejszą przyczynę tego stanu rzeczy najczęściej podają brak chęci i wybierają wypoczynek w domu. Dla kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem najczęstszą przyczyną niekorzystania z wyjazdów wypoczynkowych są obowiązki domowe lub brak czasu. Dla rolników – podobnie jak dla średniego personelu i techników – są to praca, obowiązki zawodowe i konieczność zarabiania pieniędzy. Członkowie pozostałych grup społeczno-zawodowych i kategorii demograficznych najczęściej jako najważniejszą przyczynę podają brak pieniędzy.

KRÓTKIE, KILKUDNIOWE WYJAZDY

Od roku 2003 pytamy nie tylko o wyjazdy na dłuższy wypoczynek, ale także o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni.

Krótkie, kilkudniowe wyjazdy poza miejsce zamieszkania są nieco mniej popularne od siedmiodniowych lub dłuższych, typowych wyjazdów urlopowych. Tak było w roku 2010, a także w latach poprzednich.

Tabela 4

Czy wyjeżdżał na krótszy niż tygodniowy wypoczynek – trwający mniej niż 7 dni?	Wskazania respondentów wg terminów badań							
	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
	w procentach							
Tak	19	19	19	20	24	26	28	28
Nie, ale przewiduje jeszcze wyjazd w tym roku	2	4	3	3	2	3	2	1
Nie i nie przewiduje	78	77	78	77	74	70	70	70

W ciągu ostatnich sześciu lat daje się zauważyć niewielki, ale wyraźny wzrost liczby osób deklarujących korzystanie z krótkiego, kilkudniowego wypoczynku poza domem. Ta forma wyjazdów, podobnie jak w przypadku wyjazdów dłuższych, jest zróżnicowana społecznie. Wyjeżdżających spotykamy najczęściej wśród kadry kierowniczej i specjalistów (60%), osób z wyższym wykształceniem (56%) oraz uczniów i studentów (59%). Z drugiej zaś strony na krótszy niż tydzień wypoczynek wyjechało tylko 15% emerytów, 13% robotników niewykwalifikowanych i 6% rencistów. Podobnie jak w przypadku wyjazdów

dłuższych, także wiek różnicuje tę formę wypoczynku. Biorąc pod uwagę wielkość miasta, w którym zamieszkuje badany, wynika, że wyraźnie mniej mieszkańców największych miast korzysta z krótkich wyjazdów (47%), kojarzonych najczęściej z weekendem, niż z wyjazdów dłuższych (60%). Natomiast rolnicy znacznie częściej wyjeżdżają na krótkie urlopy (19%) niż na dłuższe (6%). Wydaje się to zrozumiałe, gdyż łatwiej im oderwać się od gospodarstwa na parę dni niż na ponad tydzień. Szczegółowe dane zawiera tabela aneksowa.

Pytani o powody niekorzystania z krótkiego wypoczynku badani wymieniali niemal identyczne przyczyny, jak w przypadku wyjazdów dłuższych. Są one ograniczane przede wszystkim względami finansowymi. Brak pieniędzy jest także najczęściej wymieniany jako przyczyna najważniejsza.

Tabela 5

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) i nie wyjedzie już w tym roku na krótszy niż tygodniowy wypoczynek? Czy dlatego, że:	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali na wypoczynek krótszy niż tygodniowy według terminów badań							
	'03 N=845	'04 N=757	'05 N=796	'06 N=757	'07 N=639	'08 N=727	'09 N=710	'10 N=616
	w procentach							
– nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	81	79	76	76	71	72	62	60
– nie ma Pan(i) czasu	25	29	33	27	34	32	37	35
– nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	20	21	15	17	21	25	23	24
– nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	11	12	12	11	11	13	15	13
– ma Pan(i) obowiązki domowe	26	33	31	29	31	26	30	30
– ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	16	17	18	15	19	15	21	19
– musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	10	8	9	5	9	10	10	7
– musi Pan(i) zarobić pieniądze	23	25	25	19	28	20	22	19
– nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	18	20	17	17	22	18	22	23
– wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	40	49	43	37	36	37	36	46

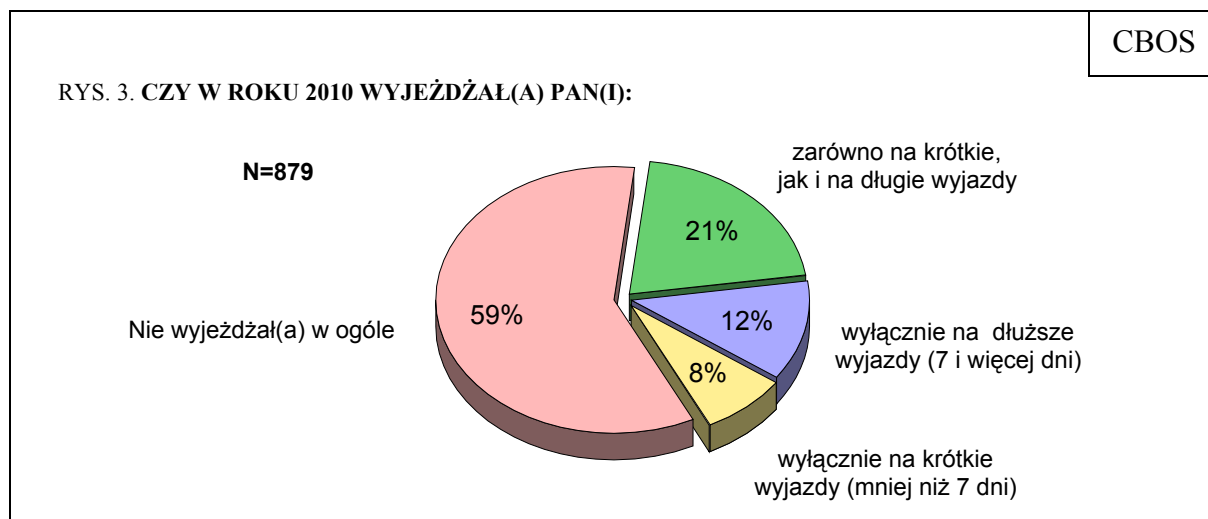
Tabela 6

Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali na krótszy niż tygodniowy wypoczynek - wg terminów badań							
	'03 N=845	'04 N=747	'05 N=796	'06 N=757	'07 N=639	'08 N=727	'09 N=710	'10 N=616
	w procentach							
Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	68	64	63	61	57	60	48	41
Nie ma Pan(i) czasu	7	5	8	8	11	9	12	13
Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	9	9	5	10	10	10	10	14
Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	2	3	1	1	2	1	3	2
Ma Pan(i) obowiązki domowe	3	5	6	6	5	5	8	8
Ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	3	4	4	3	5	3	6	5
Musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	0	0	1	0	1	1	1	1
Musi Pan(i) zarobić pieniądze	1	1	3	1	2	2	2	2
Nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	4	5	5	5	5	4	7	7
Wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	2	3	4	3	2	4	5	9

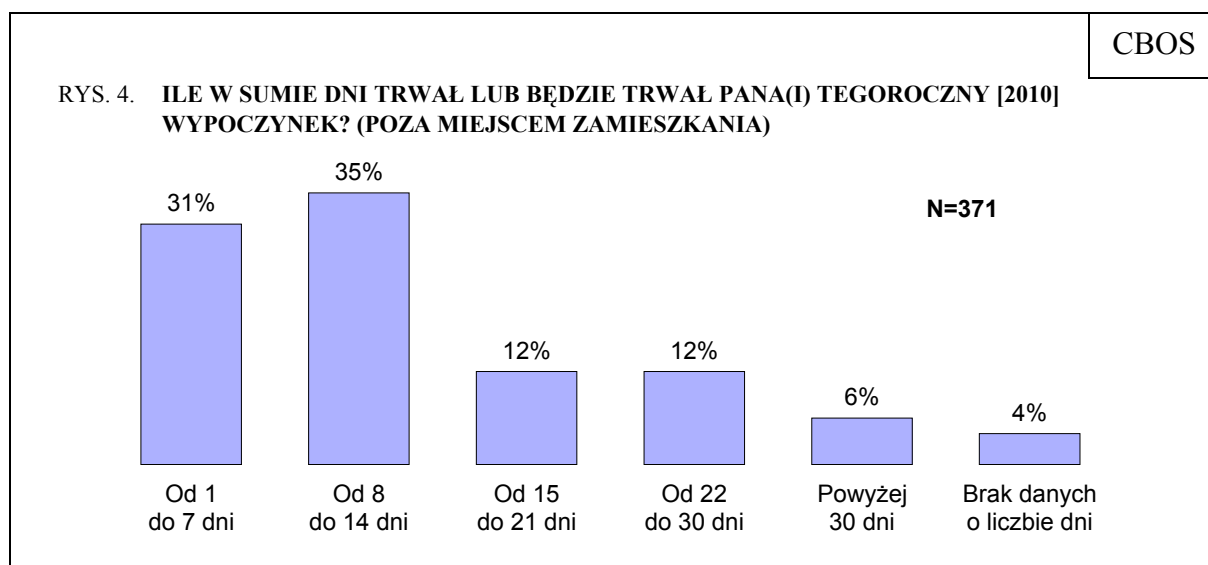
Warto tu zwrócić uwagę na dwie sprawy. Po pierwsze, w ciągu ostatnich czterech lat dość wyraźnie zmniejszyła się liczba badanych niekorzystających z krótkich wyjazdów rekreacyjnych z przyczyn finansowych. Po drugie, nieco więcej osób deklaruje, że nie odczuwa potrzeby wyjazdów krótkich, niż wyjazdów dłuższych.

ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ WYPOCZYNKU POZA DOMEM

Ogólny bilans wypoczynku Polaków w roku 2010 poza miejscem stałego zamieszkania przedstawia się następująco: ponad połowa (59%) nie wyjeżdżała w ogóle na wypoczynek. Jedna piąta (21%) korzystała zarówno z długich, jak i krótkich wyjazdów. Wyłącznie na krótkie, kilkudniowe wypady wyjeżdżało 8%, zaś 12% tylko na wyjazdy dłuższe.

Spośród osób, które wyjeżdżały w celach rekreacyjnych, stosunkowo najwięcej spędziło poza domem łącznie od 8 do 14 dni. Niewiele mniej było takich, którzy korzystali wyłącznie z krótkich wyjazdów i wypoczywali nie więcej niż 7 dni. W sumie dwie trzecie Polaków wyjeżdżających w roku 2010 na wypoczynek spędziło poza domem łącznie czternaście lub mniej dni.

Polak, który wyjechał na wypoczynek poza miejsce zamieszkania spędził poza domem średnio 14,7 dnia. Jest to mniej niż w latach poprzednich. Wynika to stąd, iż w ogólnej puli wyjazdów wzrosła liczba osób spędzających poza miejscem zamieszkania od 8 do 14 dni. Mniej natomiast jest wypoczywających od 15 do 21 dni oraz powyżej 30 dni.

Tabela 7

Ile w sumie dni trwał lub będzie trwał Pana(i) tegoroczny wypoczynek? (poza miejscem zamieszkania)	Wskazania respondentów wg terminów badań							
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371
	w procentach*							
Od 1 do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7

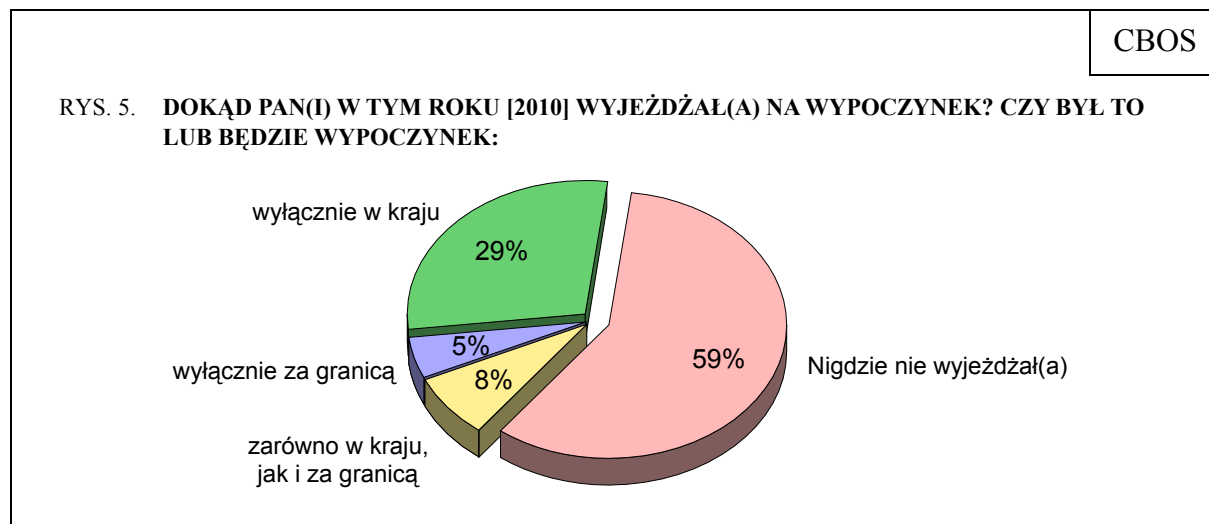
* Procent ogólnej liczby respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania

Średnia liczba dni spędzonych na wypoczynku poza miejscem zamieszkania zależy od sytuacji materialnej i położenia społecznego badanych. Regułą jest, że grupa, z której największa liczba badanych wyjeżdża na wypoczynek, jednocześnie wypoczywa najdłużej. Średnia liczba dni spędzonych na wypoczynku poza domem wynosi 20,9 dnia wśród badanych o najwyższych dochodach (w sumie wyjechało 68% osób z tej grupy), wśród mieszkańców największych miast – 18,9 dni (odpowiednio 67%), członków kadry kierowniczej i specjalistów – 18,7 dni (82%), a wśród respondentów z wyższym wykształceniem – 18,0 dni (76%).

Jest jednak jeden wyjątek od tej reguły, a są nim emeryci. To oni, obok rolników, są grupą najrzadziej korzystającą z wyjazdów rekreacyjnych. Tylko 22% badanych z tej grupy wyjechało na wypoczynek. Jednak ci z nich, którzy wyjechali, pozostawali poza domem średnio dłużej niż członkowie którejkolwiek z wymienionych wyżej grup, bo aż 23,5 dni. Pozornie może się to wydawać zaskakujące, w istocie jednak wytłumaczenie jest dość proste. Znacznej części emerytów na wyjazd nie pozwala wiek lub stan zdrowia. Wielu innych na to nie stać. Natomiast ci, których na to stać i czują się na siłach, nie są – jak ludzie pracujący – limitowani długością urlopu.

MIEJSCE WYPOCZYNKU

W roku 2010 Polacy najczęściej wypoczywali w kraju (29% ogółu badanych). Ponadto 8% wypoczywało zarówno w kraju, jak i za granicą, zaś 5% wyłącznie za granicą.

Badani, którzy wypoczywali w kraju najczęściej przebywali u rodziny bądź znajomych (40%) lub w prywatnie wynajętej kwaterze, na letnisku (36%). Ponadto 15% przebywało na własnej działce, 11% na zorganizowanych wczasach bądź wycieczce, a 9% na polu namiotowym. W ciągu ostatnich siedmiu lat korzystanie z poszczególnych form wypoczynku w większości wypadków nie zmieniło się. Zmniejszyła się jedynie liczba osób korzystających z zorganizowanych form takich jak wczasy, obozy, wycieczki.

Tabela 8

Dokąd Pan(i) w tym roku wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to wypoczynek w kraju:	Wskazania respondentów wg terminów badań							
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371
	w procentach*							
– u rodziny, znajomych	48	47	47	39	35	40	43	40
– w prywatnie wynajętej kwaterze, na letnisku	32	28	34	35	35	32	37	36
– na wczasach, obozie, zorganizowanej wycieczce	18	22	16	20	17	21	18	11
– na własnej działce, w domku letniskowym	15	14	13	11	12	14	13	15
– na polu namiotowym, kempingu lub wędrując	16	10	9	8	10	6	10	9
– W innej formie	-	-	-	-	-	-	9	12

Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ badani wskazywali więcej niż jedną formę wyjazdu

Z kolei za granicę Polacy wyjeżdżali najczęściej indywidualnie (15%), nieco rzadziej korzystali z wycieczek i pobytów zorganizowanych przez biura podróży (11%) lub z gościny rodziny, przyjaciół, znajomych (również 11%).

Tabela 9

Dokąd Pan(i) w tym roku wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to wypoczynek za granicą:	Wskazania respondentów wg terminów badań							
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371
	w procentach*							
– na indywidualnym wyjeździe turystycznym	15	12	11	14	11	14	11	15
– na wyjeździe zorganizowanym przez biuro podróży	8	7	6	5	11	13	10	11
– u rodziny, znajomych	9	6	5	9	8	13	6	11
– w innej formie	-	-	-	-	-	-	3	4

Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ badani wskazywali więcej niż jedną formę wyjazdu

Z wyjazdów zagranicznych najczęściej korzystają członkowie kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem. Co trzeci badany z tej grupy w 2010 roku wypoczywał za granicą (23% zarówno w kraju, jak i za granicą oraz 10% tylko za granicą). Niewiele ustępują im uczniowie i studenci, spośród których 20% wypoczywało i w kraju, i za granicą, a 10% tylko za granicą. Poza krajem wypoczywał też co czwarty (26%) badany z grupy najwyższych dochodów, w tym 9% wyłącznie za granicą, a 17% łączyło wypoczynek w kraju z wypoczynkiem za granicą. Warto jeszcze dodać, że za granicą w 2010 roku nie wypoczywał żaden spośród badanych rolników (na wypoczynek w kraju wyjechało 21% z nich).

★

★

★

Wypoczywanie poza miejscem stałego zamieszkania związane jest z sytuacją materialną respondentów, ale także z takimi wyznacznikami statusu jak – wykształcenie czy pozycja zawodowa. Jest ono także częściej zwyczajem ludności miejskiej, a przede wszystkim wielkomiejskiej. Wystarczy przypomnieć raz jeszcze, że w roku 2010 z największych miast, liczących ponad pół miliona mieszkańców, wyjechało na wypoczynek 60% dorosłych Polaków, podczas gdy z najmniejszych, liczących mniej niż 20 tysięcy mieszkańców, o połowę mniej (31%).

W perspektywie ostatnich kilkunastu lat daje się zaobserwować powolny wzrost odsetka Polaków korzystających z dłuższego, rocznego wypoczynku poza miejscem zamieszkania. W minionej dekadzie wzrosła także liczba wyjeżdżających na krótkie, kilkudniowe wyjazdy.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek – trwający 7 i więcej dni?			Liczba osób
		Nie wyjeżdżał(a)m i nie przewiduję w tym roku takiego wyjazdu	Tak, wyjeżdżał(a)m i planuję jeszcze taki wyjazd w tym roku	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		66	33	1	879
Płeć	Mężczyźni	66	33	0	419
	Kobiety	66	32	2	460
Wiek	18-24 lata	53	47		113
	25-34	53	45	2	158
	35-44	58	39	3	126
	45-54	69	31		149
	55-64	71	28	1	167
	65 lat i więcej	86	14	0	166
Miejsce zamieszkania	Wieś	81	18	0	341
	Miasto do 20 tys.	68	31	1	111
	20-100 tys.	62	36	2	164
	101-500 tys.	54	44	2	145
	501 tys. i więcej mieszk.	40	60		117
Wykształcenie	Podstawowe	84	16		222
	Zasadnicze zawodowe	78	21	0	229
	Średnie	57	41	2	294
	Wyższe	35	64	1	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	72	2	73
	Średni personel, technicy	40	60		40
	Pracownicy adm.-biurowi	47	47	6	55
	Pracownicy usług	67	33		55
	Robotnicy wykwalifikowani	66	34		97
	Robotnicy niewykwalifik.	75	18	7	50
	Rolnicy	94	6		47
Pracujący na własny rach.	55	45		36	
Bierni zawodowo	Renciści	79	21		61
	Emeryci	82	17	0	206
	Uczniowie i studenci	42	58		62
	Bezrobotni	78	22		49
	Gospodynie domowe i inni	76	24		47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	42	57	1	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	34	3	58
	sekt. pryw. poza rolnict.	56	42	2	199
	prywatnym gosp. rolnym	94	6		44
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	85	14	1	152
	501-750	75	25		106
	751-1000	72	27	1	157
	1001-1500	58	41	1	119
	Powyżej 1500 zł	39	61		131
Ocena własnych war. mater.	Złe	88	12	1	130
	Średnie	76	23	1	412
	Dobre	45	53	1	337
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71	29		39
	Raz w tygodniu	70	29	1	425
	1-2 razy w miesiącu	68	31	2	139
	Kilka razy w roku	58	41	1	184
	W ogóle nie uczestniczy	60	40		93
Poglądy polityczne	Lewica	65	34	1	149
	Centrum	58	40	1	265
	Prawica	66	33	1	255
	Trudno powiedzieć	77	22	1	211

Tabela 2

		Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?							Liczba osób
		Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	Nie ma Pan(i) czasu	Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	Ma Pan(i) obowiązki domowe	Stała lub dodatkowa praca zarobkowa	Wypoczynek w miejscu zamieszkania, brak potrzeby wyjazdu	
		%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		42	9	16	2	8	9	13	573
Płeć	Mężczyźni	41	14	11	3	5	12	14	273
	Kobiety	43	6	20	1	12	7	12	300
Wiek	18-24 lata	41	21		5	2	14	17	58
	25-34	35	15	1	6	11	25	6	81
	35-44	49	10	1	3	15	11	10	71
	45-54	47	10	7	1	13	14	9	102
	55-64	49	9	16	2	9	3	13	118
	65 lat i więcej	35	2	43	0	2		18	142
Miejsce zamieszkania	Wieś	40	11	14	2	9	9	15	276
	Miasto do 20 tys.	45	7	17	5	5	11	11	76
	20-100 tys.	51	8	16	3	5	3	14	99
	101-500 tys.	44	8	16	2	11	14	6	78
	501 tys. i więcej mieszk.	29	8	20	2	12	15	13	45
Wykształcenie	Podstawowe	48	6	27	2	1	3	12	187
	Zasadnicze zawodowe	43	11	10	1	8	13	15	177
	Średnie	41	10	11	3	12	11	12	163
	Wyższe	19	15	10	3	24	16	12	46
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	32	3		35	10	9	19
	Średni personel, technicy	18	20	11	16	4	26	5	16
	Pracownicy adm.-biurowi	35	10	9	6	5	24	9	25
	Pracownicy usług	57	12	2	3	8	6	11	37
	Robotnicy wykwalifikowani	45	11	4	3	8	17	11	62
	Robotnicy niewykwalifik.	59	8	5	9	2	4	13	38
	Rolnicy	7	24			19	36	14	44
Pracujący na własny rach.	37	21	5	3	7	22	5	19	
Bierni zawodowo	Renciści	58	3	31		4		4	48
	Emeryci	38	3	35	0	6	1	18	169
	Uczniowie i studenci	40	15			8	17	20	24
	Bezrobotni	78	5	2		6	3	7	38
	Gospodynie domowe i inni	47	7	14	3	14		14	34
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	44	17	3	4	11	9	12	52
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	8	5		14	24	5	35
	sekt. pryw. poza rolnict.	42	16	1	8	8	15	9	110
	prywatnym gosp. rolnym	7	25			20	39	9	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	53	6	12	2	9	14	4	127
	501-750	50	9	13	5	11	3	10	79
	751-1000	40	7	19	2	10	4	18	113
	1001-1500	42	7	18	3	7	5	17	67
	Powyżej 1500 zł	18	17	15	4	9	18	18	50
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	5	12	1	4	5	1	114
	Średnie	43	8	18	2	9	8	11	310
	Dobre	17	16	13	3	9	16	25	150
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48		16		9	4	23	27
	Raz w tygodniu	43	8	15	2	9	9	13	294
	1-2 razy w miesiącu	40	8	13	2	9	11	16	93
	Kilka razy w roku	44	18	11	6	7	8	8	105
	W ogóle nie uczestniczy	35	10	30		6	11	7	54
Poglądy polityczne	Lewica	43	11	13	1	7	11	14	95
	Centrum	48	9	13	2	7	12	9	151
	Prawica	40	8	19	2	9	8	14	165
	Trudno powiedzieć	39	9	17	4	10	7	14	162

Tabela 3

		Czy w tym roku wyjeżdża(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na krótszy niż tygodniowy wypoczynek – trwający mniej niż 7 dni?			Liczba osób
		Nie wyjeżdża(a)m i nie przewiduję w tym roku takiego wyjazdu	Tak, wyjeżdża(a)m i planuję jeszcze taki wyjazd w tym roku	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		70	29	1	879
Płeć	Mężczyźni	69	31	1	419
	Kobiety	71	28	1	460
Wiek	18-24 lata	59	41		113
	25-34	54	46		158
	35-44	63	34	4	126
	45-54	71	29		149
	55-64	78	20	1	167
	65 lat i więcej	89	10	1	166
Miejsce zamieszkania	Wieś	81	18	0	341
	Miasto do 20 tys.	71	28	1	111
	20-100 tys.	69	30	1	164
	101-500 tys.	58	39	3	145
	501 tys. i więcej mieszk.	53	47		117
Wykształcenie	Podstawowe	88	12	0	222
	Zasadnicze zawodowe	81	19	1	229
	Średnie	61	38	1	294
	Wyższe	43	56	1	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	60	1	73
	Średni personel, technicy	41	59		40
	Pracownicy adm.-biurowi	48	49	3	55
	Pracownicy usług	76	24		55
	Robotnicy wykwalifikowani	71	29		97
	Robotnicy niewykwalifik.	85	13	2	50
	Rolnicy	81	19		47
Pracujący na własny rach.	63	34	3	36	
Bierni zawodowo	Renciści	93	6	1	61
	Emeryci	84	15	1	206
	Uczniowie i studenci	41	59		62
	Bezrobotni	76	24		49
	Gospodynie domowe i inni	81	19		47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	50	1	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	35	3	58
	sekt. prywat. poza rolnict.	65	35	0	199
	prywatnym gosp. rolnym	81	19		44
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	84	16		152
	501-750	73	26	1	106
	751-1000	77	22	1	157
	1001-1500	64	34	2	119
	Powyżej 1500 zł	49	51		131
Ocena własnych war. mater.	Złe	86	13	1	130
	Średnie	76	23	1	412
	Dobre	56	43	0	337
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	22	3	39
	Raz w tygodniu	73	27	1	425
	1-2 razy w miesiącu	70	29	0	139
	Kilka razy w roku	67	33	1	184
	W ogóle nie uczestniczy	63	35	2	93
Poglądy polityczne	Lewica	72	28		149
	Centrum	66	33	1	265
	Prawica	65	34	1	255
	Trudno powiedzieć	80	18	2	211

Tabela 4

		Wyjeżdżał(a) wyłącznie na 7 i więcej dni	Wyjeżdżał(a) wyłącznie na mniej niż 7 dni	Wyjeżdżał(a) i tak i tak	W ogóle nie wyjeżdżał(a)	Liczba osób
		%	%	%	%	
Ogółem		12	8	21	59	879
Płeć	Mężczyźni	12	10	21	57	419
	Kobiety	12	6	21	61	460
Wiek	18-24 lata	18	12	29	41	113
	25-34	10	10	35	46	158
	35-44	13	8	26	53	126
	45-54	11	9	20	60	149
	55-64	14	6	14	66	167
	65 lat i więcej	8	4	6	82	166
Miejsce zamieszkania	Wieś	10	10	9	72	341
	Miasto do 20 tys.	11	8	20	61	111
	20-100 tys.	10	4	25	60	164
	101-500 tys.	13	9	30	49	145
	501 tys. i więcej mieszk.	21	9	39	31	117
Wykształcenie	Podstawowe	7	3	9	82	222
	Zasadnicze zawodowe	11	8	10	70	229
	Średnie	14	10	27	49	294
	Wyższe	19	11	44	26	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	9	50	20	73
	Średni personel, technicy	17	16	43	24	40
	Pracownicy adm.-biurowi	11	9	36	44	55
	Pracownicy usług	13	4	21	63	55
	Robotnicy wykwalifikowani	14	9	20	57	97
	Robotnicy niewykwalifik.	12	7	7	75	50
	Rolnicy	2	15	4	79	47
	Pracujący na własny rach.	22	11	23	44	36
Bierni zawodowo	Renciści	17	1	4	78	61
	Emeryci	7	5	10	78	206
	Uczniowie i studenci	13	14	45	28	62
	Bezrobotni	9	10	13	67	49
	Gospodynie domowe i inni	12	6	12	70	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13	7	42	37	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	8	27	58	58
	sekt. pryw. poza rolnict.	19	10	24	47	199
	prywatnym gosp. rolnym	3	15	4	79	44
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	9	7	76	152
	501-750	10	12	14	64	106
	751-1000	11	6	16	67	157
	1001-1500	18	11	23	49	119
	Powyżej 1500 zł	17	7	43	32	131
Ocena własnych war. mater.	Złe	5	6	7	82	130
	Średnie	9	9	13	68	412
	Dobre	18	7	35	40	337
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	6	16	65	39
	Raz w tygodniu	12	9	17	62	425
	1-2 razy w miesiącu	6	5	24	64	139
	Kilka razy w roku	16	8	24	52	184
	W ogóle nie uczestniczy	14	9	26	51	93
Poglądy polityczne	Lewica	14	7	21	59	149
	Centrum	15	8	25	52	265
	Prawica	9	10	24	57	255
	Trudno powiedzieć	10	6	12	72	211

Tabela 5

		Ile w sumie dni trwał lub będzie trwał Pana(i) tegoroczny wypoczynek?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		14,71	12,40	353
Płeć	Mężczyźni	13,97	11,46	175
	Kobiety	15,44	13,25	178
Wiek	18-24 lata	13,16	10,57	63
	25-34	12,80	7,55	86
	35-44	13,83	10,61	62
	45-54	12,93	9,18	59
	55-64	19,10	15,79	55
	65 lat i więcej	21,42	23,18	27
Miejsce zamieszkania	Wieś	10,34	9,81	96
	Miasto do 20 tys.	12,45	11,02	42
	20-100 tys.	14,70	11,01	66
	101-500 tys.	17,43	13,32	72
	501 tys. i więcej mieszk.	18,88	14,33	77
Wykształcenie	Podstawowe	13,98	13,03	41
	Zasadnicze zawodowe	11,84	10,42	66
	Średnie	13,96	10,19	147
	Wyższe	18,04	15,43	99
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18,68	11,97	56
	Średni personel, technicy	12,63	7,64	30
	Pracownicy adm.-biurowi	15,64	8,37	32
	Pracownicy usług	11,40	5,99	20
	Robotnicy wykwalifikowani	11,22	7,00	42
	Robotnicy niewykwalifik.	9,57	6,36	13
	Rolnicy	4,69	4,24	10
Pracujący na własny rach.	11,22	5,49	21	
Bierni zawodowo	Renciści	15,20	10,55	11
	Emeryci	23,53	22,17	43
	Uczniowie i studenci	13,59	11,17	43
	Bezrobotni	10,16	6,26	16
	Gospodynie domowe i inni	15,04	16,74	14
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17,72	12,13	79
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12,08	8,49	24
	sekt. pryw. poza rolnict.	12,17	6,69	107
	prywatnym gosp. rolnym	5,00	4,37	9
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8,92	6,69	38
	501-750	12,42	14,63	37
	751-1000	10,50	6,45	53
	1001-1500	14,97	12,69	60
	Powyżej 1500 zł	20,90	15,53	87
Ocena własnych war. mater.	Złe	13,56	11,21	23
	Średnie	13,50	12,25	129
	Dobre	15,62	12,60	201
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	13,31	9,56	14
	Raz w tygodniu	14,38	13,10	161
	1-2 razy w miesiącu	14,22	8,62	47
	Kilka razy w roku	15,83	14,54	88
	W ogóle nie uczestniczy	14,66	9,23	43
Poglądy polityczne	Lewica	16,63	13,65	61
	Centrum	15,00	11,38	126
	Prawica	14,26	12,00	109
	Trudno powiedzieć	12,86	13,89	56

Tabela 6

		Dokąd Pan(i) w tym roku wyjeżdżał(a) lub zamierza wyjechać na wypoczynek?				Liczba osób
		Nigdzie nie wyjeżdżał(a)	Wyjeżdżał(a) na wypoczynek w kraju	Wyjeżdżał(a) na wypoczynek za granicę	Wyjeżdżał(a) na wypoczynek zarówno w kraju jak i za granicę	
		%	%	%	%	
Ogółem		59	29	5	8	879
Płeć	Mężczyźni	57	32	5	7	419
	Kobiety	60	26	6	8	460
Wiek	18-24 lata	41	39	6	14	113
	25-34	44	43	2	11	158
	35-44	51	38	5	6	126
	45-54	60	23	6	10	149
	55-64	66	20	8	6	167
	65 lat i więcej	81	14	3	1	166
Miejsce zamieszkania	Wieś	72	22	3	3	341
	Miasto do 20 tys.	60	29	7	4	111
	20-100 tys.	59	27	7	8	164
	101-500 tys.	47	33	6	13	145
	501 tys. i więcej mieszk.	33	46	6	15	117
Wykształcenie	Podstawowe	82	12	3	3	222
	Zasadnicze zawodowe	70	22	4	4	229
	Średnie	48	37	6	9	294
	Wyższe	24	50	8	18	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	50	10	23	73
	Średni personel, technicy	27	54	7	12	40
	Pracownicy adm.-biurowi	40	44	5	11	55
	Pracownicy usług	63	28	4	5	55
	Robotnicy wykwalifikowani	57	33	2	9	97
	Robotnicy niewykwalifik.	70	25	4		50
	Rolnicy	79	21			47
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	41	33	17	8	36
	Renciści	76	18	5	1	61
	Emeryci	78	15	4	3	206
	Uczniowie i studenci	28	42	10	20	62
	Bezrobotni	67	19	5	8	49
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	73	19	3	5	47
	inst. państw., publicznej	35	45	6	14	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	58	31	2	9	58
	sekt. prywat. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	45	38	7	9	199
Dochody na jedną osobę	44	79	21			44
	Do 500 zł	75	20	3	2	152
	501-750	64	25	5	6	106
	751-1000	66	26	4	4	157
	1001-1500	48	37	8	6	119
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	32	43	9	17	131
	Złe	81	15	2	2	130
	Średnie	68	23	4	5	412
Udział w prakt. religijnych	Dobre	38	40	8	13	337
	Kilka razy w tygodniu	65	19	11	4	39
	Raz w tygodniu	62	27	5	6	425
	1-2 razy w miesiącu	62	25	4	9	139
	Kilka razy w roku	51	35	6	8	184
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	51	30	6	13	93
	Lewica	59	25	5	11	149
	Centrum	50	32	7	11	265
	Prawica	56	32	6	7	255
	Trudno powiedzieć	72	22	4	2	211